

Notitie Popbeleid – bijlage Stadsronde Popbeleid 27 juni 2017

1. AANLEIDING EN DOEL

De ontwikkeling van de Muziekgieterij, hun geplande nieuwbouw, de komst van Complex (voormalige Platte Zaol), het initiatief Bankastudio's van st. M-LABroz (voormalig ROZ-gebouw) illustreren zowel de groei die de popsector¹ in Maastricht doormaakt als het feit dat de popsector zich heeft ontwikkeld tot een volwaardige speler in de culturele infrastructuur van de stad. De sector heeft die plek niet alleen verworven binnen de culturele infrastructuur van de stad maar ook in relatie tot sectoren als economie (werkgelegenheid, bezoekersstromen, evenementen), sociaal (vrijwilligerswerk, integratie), onderwijs (kunstzinnige vorming en educatie) en stedelijke gebiedsontwikkeling. De sector draagt daarmee bij aan een gevarieerd cultuuraanbod en aan het elan en de uitstraling van de stad op aspecten als 'bruisend' en 'grootstedelijk'.

Deze ontwikkelingen zijn voor de Raad aanleiding geweest de wethouder te verzoeken een visie te ontwikkelen op het popbeleid. In deze visie zal de positie van de popsector in de stad worden geduïd en vastgesteld welke thema's relevant zijn voor de (door)ontwikkeling van de sector. Daarnaast zal onze rol als lokale overheid hierin beschreven worden.

In deze notitie benoemen we de punten die relevant zijn voor de op te stellen visie en vormen daarmee de input voor een eerste uitwerking van die visie. Deze zijn opgetekend in gesprekken met organisaties die in (of in relatie tot) de popsector actief zijn. Middels in ieder geval continuering van de gesprekken met het 'veld', de Stadsronde (27 juni) en een onderzoekstraject wordt aanvullende input opgehaald t.b.v. de op te stellen visie.

Zoals reeds opgemerkt heeft de popsector in Maastricht zich de voorbije jaren ontwikkeld tot een serieuze cultuuruiting. Het betreft een sector met een hoge participatiegraad die zowel passieve deelnemers kent (concert- en festivalbezoeker) als actieve (muziekbeoefenaars). Beide participatievormen zijn niet leeftijdsgebonden: jong en oud neemt deel en daarmee kan de sector zich verheugen in een grote publieke belangstelling.

Doel: om deze positie te behouden en verder te versterken is een breed gedragen visie nodig op de ontwikkeling van de popsector in onze stad en de hiervoor benodigde facilitering en infrastructuur. Deze visie wordt na consultatie van alle stakeholders, in december ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd.

2. ONTWIKKELING POPCULTUUR MAASTRICHT IN RELATIE TOT GEMEENTELIJK BELEID

2.1. Nota's "Maastricht, stad van culturele carrières" en "Cultuur, een rol van betekenis"

De popcultuur in onze stad kent de volgende functies. Het is reëel deze te continueren voor de doorontwikkeling van de popcultuur, te weten:

- presentatie
- productie (repetitie- en oefenruimtes, studio)
- talentontwikkeling en begeleiding/coaching
- educatie

Deze functies sluiten aan op bestaand beleid.

In de **Cultuuragenda 2009-2012 'Maastricht, stad van culturele carrières'** is de betekenis vastgelegd van de kracht van culturele carrières; carrières die we willen versterken en meer duurzaamheid willen verlenen waarbij de vier hierboven genoemde functies leidend zijn. In de **notitie 'Cultuur, een rol van betekenis – Cultuuragenda 2017-2020'** is dit nog eens expliciet bekrachtigd. Hierin wordt o.a. de betekenis benadrukt van de vestiging en uitbouw van De Muziekgieterij in de Timmerfabriek. Een ontwikkeling die de start markeert van het neerzetten van Maastricht als aantrekkelijke stad voor (studerende) jongeren.

Een betekenisvolle keuze die extra nadruk heeft gekregen met het verlenen van onderdak in de Timmerfabriek aan de International Students Club, inmiddels Kaleido genaamd.

¹ Vooralnog wordt de dancesector niet expliciet genoemd maar als onderdeel gezien van de popsector (en daarmee van de popcultuur).

Voornoemde notitie stelt dat andere initiatieven die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van de popsector, daartoe ruimte geboden moet worden.

2.2. Popcultuur in de structurele subsidies 'Culturele Basisinfrastructuur Maastricht 2017-2020'

Beide hiervoor genoemde nota's vormen de onderlegger voor subsidieverstrekking aan De Muziekgieterij. Het poppodium komt in aanmerking voor een gemeentelijke subsidie i.h.k.v. de 'beleidsregels structurele subsidies voor instellingen voor professionele kunst en cultuurerfgoed'. De huidige subsidieperiode betreft de cultuurplanperiode 2017-2020.

2.3. Raadsvoorstel 'uitwerking grote popvoorziening Timmerfabriek' – 2014

In het **coalitie-akkoord 'Wij Maastricht 2014-2018' (en later in de Kaderbrief)** is als één van de focuspunten opgenomen dat *'de Timmerfabriek een bruisende, populaire culturele hotspot wordt waar popmuziek, film en creatieve evenementen de basis zijn. We maken een aangepast plan met een volwaardig poppodium als onderdeel'*.

In het **raadsvoorstel 'uitwerking grote popvoorziening Timmerfabriek' (2014)** is deze ambitie nader uitgewerkt. De wens en behoefte aan een volwaardig poppodium (waaronder een kleine en een grote club met een capaciteit van respectievelijk 350 en 800-1.100 bezoekers, een productiefunctie en repetitievoorzieningen) speelde al enige jaren. Het College besloot in juni 2013 een tussenstap te maken in de ontwikkeling van de Muziekgieterij en er vond een upgrade plaats van hun huisvesting in de Timmerfabriek. Het besluit tot de bouw van een nieuw poppodium en het vrijmaken van financiële middelen hiervoor illustreren dat de gemeente niet alleen met beleid en exploitatiesubsidies investeert in de popcultuur maar ook op het gebouwelijk vlak. De forse investering in 'stenen' draagt bij aan de professionalisering en kwaliteit van de popsector en ondersteunt de inhoudelijke en culturele ambitie van de stad.

3. SCHETS OP HOOFDLIJNEN: waar staat 'Maastricht' momenteel op het vlak van de popcultuur?

Het poplandschap in Maastricht

In 2007 is poppodium De Muziekgieterij met zijn activiteiten gestart in het voormalig ROZ-gebouw aan de Bankastraat in de wijk Mariaberg. Enkele jaren later was het podium uit zijn jasje gegroeid en verhuisde het naar De Timmerfabriek. Anno 2017 kan gesteld worden dat het poppodium een essentiële bijdrage levert aan het stevig neerzetten van de popsector in Maastricht. Niet alleen de activiteiten in De Muziekgieterij getuigen hiervan. Ook het door De Muziekgieterij ontwikkelde Festival Bruis toont aan dat de popmuziek in Maastricht bestaansrecht heeft.

Intussen zien ook andere initiatieven het daglicht (Complex) of worden momenteel ontwikkeld (Bankastudio's)². Deze liften deels mee op de humuslaag die intussen is aangebracht maar zijn ook een gevolg van ondernemerszin en het feit dat Maastricht zich de voorbije jaren heeft ontwikkeld tot een (internationale) studentenstad.

NB: We realiseren ons dat hiermee lang niet alle partijen en initiatieven zijn genoemd die bijdragen aan de ontwikkeling van de popsector in Maastricht. Op het gevaar af niet volledig te zijn willen we hier in ieder geval de volgende organisaties en initiatieven noemen: Intro in Situ, Jazz Maastricht, Club Vibes, Theater aan het Vrijthof/Ainsi, Dance Tour, Seniorenpop, Kings Day, Popronde, Kunstbende, Nu of Nooit, Tout Maastricht, café's die met enige regelmaat een podium bieden aan bands.

Gevolgen van 10 jaar groei sinds 2007

Geconcludeerd kan worden dat er een breed palet aan organisaties en initiatieven is ontstaan waardoor er sprake is van een breed en gevarieerd aanbod. Ieder met een eigen handschrift en een eigen koers. Er is geen

² *Complex (gehuysvest in de voormalige Platte Zoals) is medio 2016 met zijn activiteiten gestart en heeft zich sindsdien ontwikkeld tot een club met een aansprekende dance-programmering. Bankastudio's is een initiatief van st. M-LABRoz dat momenteel een business-plan uitwerkt voor een productiefunctie op het cultuurvlak in het hierboven reeds genoemde voormalige ROZ-gebouw. Dit initiatief beoogt om middels de verhuur van repetitie-, studio-, bedrijfs-, studeer en atelierruimte bij te dragen aan de ontwikkeling van een productiefunctie (onder meer t.b.v. de popmuziek).*

sprake van structurele samenwerking en afstemming. Iedere organisatie claimt, in meer of mindere mate, haar eigen positie in de popsector.

Zeker naar aanleiding van de komst van Complex en het initiatief Bankastudio's wordt regelmatig de vraag gesteld hoe hun aanbod zich verhoudt tot dat van de Muziekgieterij. Dit zijn reële vragen.

Duidelijk is dat initiatieven elkaar zowel kunnen versterken als beconcurreren. Op momenten zal er ongetwijfeld sprake zijn van concurrentie en overlap. En inderdaad: dan kan het 'schuren'. Dat hoeft niet per definitie een probleem te zijn: wrijving kan ook glans opleveren. Marktwerking en concurrentie houden partijen scherp en stimuleren de artistieke en commerciële innovatie.

Daar staat tegenover dat het werken aan samenhang en afstemming in functies en programmering de groei van de sector ook juist kan bevorderen.

Gewenste evolutie in de komende 10 jaar

Méér samenhang en afstemming kunnen er zeker aan bijdragen dat het aanbod in de popsector niet enkel bestaat uit een verzameling losse activiteiten. De sector kan er mee gebaat zijn wanneer organisaties nadrukkelijker hun functies, activiteiten en producties afstemmen, zowel wat het bestaande aanbod betreft als nieuw te ontwikkelen projecten.

In kaart gebracht gaat worden welke aanpak hiertoe kan bijdragen. Realiteitsbesef inzake de 'maakbaarheid' is op zijn plaats: het aanbod in de popsector wordt deels geleverd door gesubsidieerde organisaties en deels door particuliere initiatieven. Eigen belangen en gezamenlijke belangen kunnen op gespannen voet met elkaar staan.

Behalve vragen over concurrentie en overlap worden ook regelmatig vragen gesteld over welke programmering en producties tot de popcultuur behoren. Deze vragen illustreren dat de popcultuur de kenmerken vertoont van een landschap dat voortdurend in beweging is en waarbij steeds opnieuw de ene beweging de volgende in gang zet. En daarmee een dynamiek oplevert die niet alleen het formuleren van een definitie lastig kan maken maar ook om er eentje op te stellen met een langere houdbaarheidsdatum³.

4. TE BESPREKEN VRAGEN

In de Stadsronde op 27 juni worden de volgende vragen aan de orde gesteld:

- Wat is de huidige kracht van de popcultuur in Maastricht, wat de zwakte?
- Welke kansen en mogelijkheden liggen er voor de verdere versterking van de popcultuur?
- Wat is de rol van de gemeente hierin?
- Op welke manier(en) kan de afstemming en samenhang versterkt worden tussen de verschillende partijen en initiatieven in de popcultuur?
- Is er behoefte aan co-producties tussen zowel de verschillende genres binnen de popsector als met andere culturele genres? Hoe kan dat het beste georganiseerd worden?
- Hoe kan de (eu)regionale samenwerking het beste versterkt worden?

³ Door sommigen wordt gesteld dat deze discussie kan worden beslecht middels een duidelijke definiëring van de term popcultuur. Voor anderen is het nog maar de vraag of een definitie die duidelijkheid biedt. Volgens hen wordt de popcultuur gekenmerkt door een veelheid aan genres. Sommige staan met beide benen in de popsector, andere spelen zich juist op de flanken af of gaan er deels over heen.

